

IDROTT DIDAKTISK INRIKTNING, PÅBYGGNADSKURS, 30 HÖGSKOLEPOÄNG

PHYSICAL EDUCATION WITH A DIDACTICAL PERSPECTIVE,
CONTINUATION COURSE, 30 HIGHER EDUCATION CREDITS

Basdata

Kursen ingår i inriktningsstudierna och är en obligatorisk kurs inom Lärarprogrammet vid Gymnastik- och idrottshögskolan.

Ämne: IDROTT
Omfattning: 30 högskolepoäng
Nivå: Avancerad

Kursplanen har behandlats av institutionsrådet vid Institutionen för idrotts- och hälsovetenskap 2008-12-15.

Kursplanen är fastställd av Lärarutbildningsnämnden 2008-12-17 och senast reviderad 2009-12-18 samt 2010-01-18.

Ikraftträdande: Denna kursplan gäller från och med VT 2010.

Förkunskapskrav

Studenten skall vara antagen till Lärarprogrammet, 240-330 högskolepoäng vid GIH. Dessutom vara godkänd på Idrott didaktisk inriktning, grundkurs, 30 högskolepoäng och minst 22,5 högskolepoäng godkända i kursen Idrott didaktisk inriktning, fortsättningskurs, 30 högskolepoäng, eller motsvarande.

Förväntade studieresultat

Studenten skall:

- redogöra för metabol och cirkulatorisk anpassning vid aerob och anaerob träning,
- redogöra för effekter av träning vid olika åldrar,
- förklara hur kroppen påverkas fysiologiskt av kyla, värme och hög höjd vid fysisk aktivitet,
- analysera och integrera idrotts- och arbetstekniker i ett didaktiskt perspektiv, utifrån fundamentala biomekaniska och neuromotoriska principer,
- förutse, organisera och hantera säkerhetsaspekter i lärarpraktiken i idrott och hälsa,
- tillämpa, analysera och värdera didaktiska verktyg avseende ledarskap och arbetsformer samt teknik och metodik i idrottens praktiker,
- självständigt planera, genomföra och analysera undervisningssituationer och härigenom uppvisa fördjupad insikt i ämnesdidaktiska frågor,
- kritiskt analysera de förutsättningar som karakteriserar de idrottsliga rummen samt visa förmåga att variera och utveckla undervisning i didaktiskt komplexa situationer,
- redogöra för det svenska friluftslivets framväxt,
- kommunicera, reflektera över och kritiskt granska sina egna och andras ställningstaganden i didaktiska frågor som utgångspunkt för lärande och skolutveckling,
- kritiskt värdera vetenskapliga studier och utvecklingsarbeten inom det didaktiska fältet,

- uppvisa förmåga att kommunicera sina slutsatser från ett genomfört didaktiskt utvecklingsarbete, den logiska grunden för slutsatserna och dess relevans för lärarprofessionen samt relation till tidigare forskning.

Innehåll och uppläggning

Moment

Kursen innehåller följande moment:

Moment 1 – Humanbiologi, 7,5 hp

Part 1– Human Biology, 7,5 higher education credits

- fysisk aktivitet och dess inverkan på cirkulation, metabolism och hälsa,
- olika typer av träning och inverkan av ålder,
- omgivningsfaktorer så som kyla, värme, och hög höjd,
- fysiologiska grunder för träningsplanering och effekt av olika träningscykler,
- tolkning av kinematisk, kinetisk och elektromyografisk data,
- analys av idrotts- och arbetstekniker i undervisningssituationer,
- effekter av feedback och variabilitet i träning på motoriskt lärande,
- värdering av lärandemetoder i idrott och hälsa utifrån kunskaper om grundläggande biomekanik och neuromotorisk kontroll,
- artikelgranskning av idrottstillämpade studier.

Moment 2 – Idrottslära påbyggnad I, 7,5 hp

Part 2– Sports didactics advanced course I, 7,5 higher education credits

Inom detta moment ingår lärandet och lärandets variationer i olika idrottsliga rum samt användning av material/läromedel genom planering, genomförande, analys och utvärdering av undervisningssituationer. Delmomenten omfattar didaktiska aspekter av:

- is- och klubbspel med fokus på rum, tid, kommunikation och ramfaktorer,
- vinterfriluftsliv med skidåkning i ett ledarskaps- och grupperspektiv,
- friidrott i ett internationellt perspektiv (läses endast av studenter antagna 2006/L4),
- vinterfriluftsliv med skridskoåkning (läses endast av studenter antagna 2007/L3K),
- friluftsliv ur ett historiskt perspektiv med inriktning mot skid- och skridskoåkning.

Moment 3 – Idrottslära påbyggnad II, 7,5 hp

Part 3– Sports didactics advanced course II, 7,5 higher education credits

Inom detta moment ingår lärandet och lärandets variationer i olika idrottsliga rum samt användning av material/läromedel genom planering, genomförande, analys och utvärdering av undervisningssituationer. Delmomenten omfattar didaktiska aspekter av:

- rörelse och dans med fördjupning i estetiska lärprocesser, kulturella danser samt träningsformer,
- gymnastik med inriktning på motorisk utveckling,
- träff-, slag- och löpspel med fokus på kulturell framväxt, situationslärande, mekanik och motorik,
- sommarfriluftsliv med orientering i ett miljödidaktiskt perspektiv (läses endast av studenter antagna 2006/L4)
- friidrott i ett internationellt perspektiv (läses endast av studenter antagna 2007/L3K),

–

Moment 4 – Didaktiskt verksamhetsförlagt utvecklingsarbete, 7,5 hp

Part 4 – Project assignment in a didactical perspective, 7,5 higher education

- undervisning på partnerskolan,
- självständigt verksamhetsförlagt utvecklingsarbete med idrottsdidaktisk inriktning, i samverkan med lärare och elever på partnerskolan,
- studiedesign och aktionsforskning som en del av det didaktiska forskningsområdet, praktisk övning i resultatsammanställning av data från aktionsforskning samt vetenskaplig presentationsteknik.

Arbetsätt

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, grupparbeten, laborationer och demonstrationer. Delar av kursen har karaktären av idrottsligt laborativ verksamhet där aktivt, praktiskt deltagande från studentens sida är en förutsättning för inhämtande av kunskaper i såväl högskoleförlagd som verksamhetsförlagd utbildning. Kursen är inriktad på att studenterna utvecklar ett självstyrkt arbetsätt. Vissa undervisningsavsnitt genomförs i fjällmiljö respektive sjö- och skogsmiljö. Kursen har ett tydlig fokus mot kopplingar till vetenskapliga rön såväl inom det humanbiologiska, humanistiskt/samhällsvetenskapliga som idrottsdidaktiska fältet.

Progression

Den vetenskapliga progressionen sker genom att innehållet i momenten bygger på vetenskapliga studier och tidigare kurser i idrott med vetenskaplig förankring. Vidare görs en självständig idrottsdidaktisk fördjupning i form av ett didaktiskt utvecklingsarbete. Professionsprogressionen synliggörs genom att påbyggnadskursen har en tydlig inriktning mot didaktik och undervisning i relevanta skolformer och den didaktiska kopplingen till kunskapsområdet Idrott och Hälsa är tydlig och utvecklas i riktning mot mera komplexa situationer. Kursen har starkt fokus på den kommande lärargärningen och den verksamhetsförlagda utbildningen har en inriktning, dels mot den praktiska undervisningen och dels mot en kunskapsutveckling inom utbildningsvetenskap genom det verksamhetsförlagda utvecklingsarbetet. Ämnesprogressionen görs tydlig via hänvisningar till och vidareutvecklingar av tidigare kurser i rörelse och dans, bollspel, friluftsliv, friidrott, gymnastik samt didaktik, och där valet av litteratur understryker kopplingen till vetenskaplighet. Inom humanbiologi präglas ämnesprogressionen av såväl en breddning genom näringslära och endokrinologi som fördjupningar inom fysiologi, träningslära och biomekanik/motorik.

Examination

Kurskrav

Kurskraven förtydligas i respektive momentspromemoria. Vissa moment i kursen har krav på aktiv närvaro i laborativa moment. Några delmoment är förlagda till annan ort i Sverige.

Examinationsformer

Följande examinationsformer gäller i kursen:

Moment 1– Humanbiologi, 7,5 hp

Förväntade studieresultat examineras genom skriftliga tentamina inom fysiologi respektive rörelselära.

Moment 2 – Idrottslära påbyggnad I, 7,5 hp

- genom aktivt praktiskt deltagande (inklusive praktiska prov) vid undervisning och vid laborationer examineras fakta, färdighet och förståelse,
- individuella skriftliga prov,
- lärpapper med koppling till lärarprofessionen.

Moment 3 – Idrottslära påbyggnad II, 7,5 hp

- genom aktivt praktiskt deltagande (inklusive praktiska prov) vid undervisning och vid laborationer examineras fakta, färdighet och förståelse,
- individuella skriftliga prov,
- lärpapper med koppling till lärarprofessionen.

Moment 4 – Didaktiskt verksamhetsförlagt utvecklingsarbete, 7,5 hp

Genom en VFU-bedömning av den lokala lärarutbildaren samt högskolebundna seminarier med individuella presentationer och författande av vetenskapligt abstract bedöms om studenten uppnått de förväntade studieresultaten.

Antal tillfällen för prov och praktik

Examinationerna avläggs under momentens gång vid separata tentamenstillfällen enligt anvisningarna i momentspromemorian som studenten får i och med momentstart.

Omtentamenstillfällen anordnas tidigast tre veckor efter kursens/momentets slut, samt innan höstterminens början och/eller när kursen/momentet ges vid nästa tillfälle.

Betyg

Som betyg på moment och på kursen som helhet används något av uttrycken Väl godkänt, Godkänt eller Underkänt. Vid en betygskonferens med examinator och ansvariga för respektive moment fastställs slutbetyget för hel kurs om 30 högskolepoäng. För betyget Väl godkänt på hel kurs (30 hp), gäller som princip att studenten på de fyra momenten har minst tre Väl godkänt samt ett Godkänt. Senast i samband med momentstart skall studenterna få preciserade kriterier för respektive betygsnivå.

Övrigt

Utvärdering

Efter avslutad kurs/moment gör varje student en utvärdering av kursen/momentet och varje lärare gör en självvärdering. Dessa återförs inom 3 veckor till studentgruppen och examinator.

Studentinflytande

Studentinflytande sker genom studentrepresentation i Lärarutbildningsnämnden, Institutionsrådet och vid programråd samt fortlöpande under kursens gång.

Litteratur och övriga läromedel

Moment 1- Humanbiologi

Obligatorisk litteratur:

Wilmore, J.H., Costill, D.L., Kenney, W.L. *Physiology of Sport and Exercise* (Champaign: Human Kinetics, 4th Edition, 2008), 59-68, 100-106 (kap 8-10, 14).

Thorstensson, A. *Biomekanik, bas för idrotts- och arbetsteknik* (Stockholm: GIH, 1992), 147 s.

Daggfeldt, K. *Motorisk kontroll – ett underverk vi tar för givet* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1994), 107 s.

Magill, R. A. *Motor Learning and Control: concepts and applications*, 7th ed. International Edition (New York: McGraw-Hill, 2003), 408 s.

Vetenskapliga artiklar (ca 100 s).

Moment 2- Idrottslära, påbyggnad I

Is- och klubbspel

Lönnqvist, H. & Wallin, C-G. *Innebandy, ishockey, och rinkbandy, Idrotteket nr 14* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1998), 41 s.

Halling, A., Ronglan, L.T., Teng, G. *Bollspel utan gränser* (Odense: Akilles förlag; Norge & Syddansk Universitetsförlag, 2009), s. 17-33.

Vetenskapliga artiklar (25 s.)

Vinterfriluftsliv med skidåkning

Tordsson, B. *Perspektiv på friluftslivets pedagogik* (Odense: CVU Sønderjylland, University College, 2006), 283 s, kapitel 6-8 (s. 139-204).

Abrahamsson, J. *Klassisk teknik i längdskidåkning* (Stockholm: SISU Idrottsböcker, 2005), 23 s.

Andersson, S., m fl., *Skidåskådning – Att leda är att lära* (Stockholm: SISU Idrottsböcker, 2004), 76 s.

Carlsson, T., m. fl., *Skidor för barn* (Stockholm: SISU Idrottsböcker, 2005), 90 s.

Johansson, A. *Utrustning och vallning i längdskidåkning* (Stockholm: SISU Idrottsböcker, 2005), 23 s.

Artiklar om ledarskap och grupprocesser (ca 30 s).

Friidrott – läses endast av L4

Widlund, H., Klüft, I., m fl., *Friidrott för ungdom 10-14 år* (Stockholm: SISU Idrottsböcker, 2001), 220 s., valda delar utifrån individuell uppgift.

Morgan, K. "Motivation in Athletics lessons", *The British Journal of Teaching Physical Education*, Vol. 31, Spring, 2000, pp. 16-18.

O'Neill, J. "Athletics teaching in schools – a change at last?", *The British Journal of Physical Education*, Vol. 23, Spring 1992, pp. 12-17.

Sørensen, M., "Hvorfor atletik?", *Tidskrift for Idræt (1997)*, s. 110 – 113.

Vinterfriluftsliv med skridskoåkning – läses endast av L3K

Thorell, C-J., Wallström, M. *När isen lockar: en introduktion i att åka långfärsskridskor* (Stockholm: SISU idrottsböcker, 2005), 47 s.

Tysk., A., mfl. *Ledarskap på långfärdsskridskor*. (Stockholm: SISU, 2005), 79 s.

Idrottshistoria

Friluftslivshistoria. Från "härdande friluftsliv till ekoturism och miljöpedagogik, red. K. Sandell & S. Sörlin (Stockholm: Carlssons Bokförlag, 2008), s. 10-83.

Yttergren, L. *I och ur spår. En studie om konflikter och hjältar i svensk skidsports historia under 1900-talet* (Lund: KFS, 2006), s. 15-33, 34-57, 58-73, 96-119.

Moment 3- Idrottslära, påbyggnad II

Rörelse och dans

Gard, M. "Being Someone Else: using dance in anti-oppressive teaching", *Educational Review*, 55, 2003:2, pp. 211–219.

Lundvall, S. & Meckbach, J. "Tid för dans", i *Idrottsdidaktiska utmaningar*, red. H. Larsson & J. Meckbach (Stockholm: Liber, 2007), s. 103-119.

Ravn, S. *Kroppen som materiale – om dans i praksis* (Odense: Odense universitetsforlag, 2001), 144 s.

Eriksson, C. & Nyberg, M. *Dans i skolan – en kartläggning av dansverksamhet i den svenska skolan*. Delrapport 9 (Örebro: NCFE, 2009) ca 30 s.

Gymnastik

Elbæk, L. *Den akrobatiske krop i skolidrætten – eller redskabsgymnastik* (Odense: SDU, IOB, 2006), 13 s.

Elbæk, L., Ried-Larsen, M. *Apparatus Gymnastics in Public Schools – body, health and didactical perspectives* (Odense: Institute of Sports Science and Clinical Biomechanics, University of Southern Denmark, August 2005) 8 s.

Wulff, E., Elbæk, L. *Kropsfagene ud af gymnasiets idrætsundervisning!* (København/Odense: Københavns Universitet og Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet. GISP – gymnasieskolernes idrætslærerforening, nr. 117, marts 2004), s. 26-40.

Träff-, slag- och löpspel

Griffin, L., Mitchell, S., Oslin, J. *Teaching Sport Concepts Skills, A Tactical Games Approach*, (Champaign, IL US: Human Kinetics., 1997), pp. 167–214.

Halling, A., Ronglan, L.T., Teng, G. *Bollspel utan gränser* (Oslo/Odense: Akilles förslag & Syddansk Universitetsförslag, 2009). s. 28–39, 60–78 (u.u).

Bolling, B. *Bollspelsvariationer, Idrotteket nr 7* (Stockholm: Idrottshögskolan, 1997), 14 s.

Vetenskapliga artiklar till den enskilda examinationsuppgiften.

Sommarfriluftsliv – läses endast av L4

Lundegård, I., Wickman, P-O., Wohlin, A. *Utomhusdidaktik* (Lund: Studentlitteratur, 2004), 209 s.

Sandell, K., Östman, L., Öhman, J. *Miljödidaktik* (Lund: Studentlitteratur, 2003), 214 s.

Tordsson, B. *Perspektiv på friluftslivets pedagogik* (Odense: CVU Sønderjylland, University College, 2006), 283 s.

Wehlin, A. *Orientera i skolan* (Stockholm: SISU idrottsböcker, 2007), 83 s.

Friidrott – läses endast av L3

Widlund, H., Klüft, I., m fl., *Friidrott för ungdom 10-14 år* (Stockholm: SISU Idrottsböcker, 2001), 220 s., valda delar utifrån individuell uppgift.

Morgan, K. "Motivation in Athletics lessons", *The British Journal of Teaching Physical Education*, Vol. 31, Spring, 2000, pp. 16-18.

O'Neill, J. "Athletics teaching in schools – a change at last?", *The British Journal of Physical Education*, Vol. 23, Spring 1992, pp. 12-17.

Sørensen, M., "Hvorfor atletik?", *Tidskrift for Idræt* (1997), s. 110 – 113.

Moment 4- Didaktiskt verksamhetsförlagt utvecklingsarbete, 7,5 hp

Obligatorisk litteratur:

Coalition for evidence-based policy, Identifying and Implementing Educational Practices Supported by rigorous evidence: A user friendly guide (U.S. Department of education, Institute of educational sciences, national center for education evaluation and regional assistance, 2003), 25 s.

Coalition for evidence-based policy, Key Items to get right when conducting a randomised controlled trial in education (U.S. Department of education, Institute of educational sciences, national center for education evaluation and regional assistance, 2005), 10 s.

Vincent, W., J. *Statistics in kinesiology* (Champaign, Ill: Human Kinetics, 3rd ed., 2005), 310 s.

Valbar litteratur:

Självvalda vetenskapliga artiklar (ca 100 s).